

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO		3. Miejscowość DRYŻYNA	
1. Nazwa FIGURA PRZYDROŻNA Z RZEŻBĄ ŚW. JANA NEPOMUCENA		2. Czas powstania 1730 r.			
<div>8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</div> <div></div> <div>Widok w kierunku północnym.</div>				4. Adres Dryżyna 67-407 Szlichtyngowa Przed budynkiem mieszkalnym nr 44	
				5. Przynależność administracyjna województwo lubuskie powiat wschowski gmina Szlichtyngowa	
				6. Formy ochrony Wpis do rejestru zabytków pod nr 195B z dnia 30.06.1989 r.	

Historia.

Po raz pierwszy nazwa wsi wymieniona w roku 1395 jako Drisiny. Przez wieki wielokrotna zmiana nazwy wsi-Ottendorf (1420 r.), Othendorw /1437/, Draszyna (1499 r.), Drazina (1512 r.), Drezyna (1531), Dreszina (1563 r.), Attnedorf (1944 r.). W 1395 roku wymieniony Jarand Wyskota z żoną Henryką. W 1420 roku dobra należą do Janusza Ledlow, syna Piotra Młodszego. W 1499 roku dobra należą do Jerzego i Jana Kotwicz. W 1512 roku wymieniony Jan Górowski, który część gruntów sprzedał Judycie Toszewej. W 1566 roku dobra posiada Sebastian Kotwicz. W XVIII wieku majątek w rękach rodziny Gurowskich herbu Wczele. Najsłynniejszym z rodu był Rafał hrabia Gurowski (1716 Kościelec - 08.04.1797 Dryżyna), który zamieszkiwał Dryżynę w latach 1758-1797. Najstarszy syn kasztelana poznańskiego Melchiora i Zofii z domu Przyjemaska. W 1752 roku ożenił się z Ludwiką Tworzyńską, kasztelaną przemęcką. W 1787 roku z rąk króla pruskiego Fryderyka Wilhelma II otrzymał dziedziczny tytuł hrabiego wraz z pruską odmianą herbu. Dziedzicem dóbr został syn Rafała, Władysław (28.10.1769 Dryżyna-19.02.1818-Russocice). Ożeniony z Genowefą Cielecką herbu Zaremba (1790-13.06.1844). Ich syn Mikołaj Napoleon hrabia Gurowski (27.11.1806) był kolejnym dziedzicem na Dryżynie. Ożeniony z Jadwigą Janiną Teresą Cielecką z Cielczy (27.11.1808). W latach 1975–1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa leszczyńskiego.

Opis..

Figura przydrożna przedstawiająca rzeźbę św. Jana Nepomucena wykonana została w całości z piaskowca oprócz aureoli wykonanej z metalowego drutu. Ustawiona obecnie jest na prywatnym podwórzu. Kult św. Jana Nepomucena rozwijali głównie jezuici, rozprzestrzenił się on na ościenne kraje, trafił między innymi do Polski, Austrii i Niemiec. Jan Nepomucen został beatyfikowany w 1721 roku przez Innocentego XIII, a kanonizowany 19 marca 1729 przez Benedykta XIII. Już wcześniej uchodził za nieformalnego patrona Czech, a jego kult rozprzestrzenił się na sąsiednie ziemie, zwłaszcza Śląsk W ikonografii święty przedstawiany jest w stroju kapłańskim, w sutannie, rokiecie, birecie. W ręku palma męczeńska; krucyfiks, niekiedy trzyma palec na ustach, symbol zachowanej tajemnicy spowiedzi. Jego atrybutami są: klucz, książka, kłódka, krzyż w ręce, zapieczętowany list, most (z którego został zrzucony), pieczęć, wieniec z pięciu gwiazd (w środku napis tacui – milczałem), woda, zamek. Rzeźba ustawiona jest na postumencie ujętym z wolutowymi uszakami. Na postumencie płaskorzeźba ukazująca scenę wrzucenia 20 marca 1393 roku z mostu Karola do rzeki Wełtawy. Na odwrocie inskrypcja w języku polskim z datą 1730 r., przed postumentem dwa putta. Stojąca postać świętego, w sutannie ustawiona w pozycji kontrapostu lewą rękę trzyma na piersi, prawą zaś trzyma krzyż. Głowa ujęta została aureolą wykonaną z metalu.

Wartości.

Kamienna figura przydrożna prezentuje wysokie wartości zabytkowe, wartość artystyczną, historyczną i naukową. Jest przykładem kultu św. Jana Nepomucena i wczesnej rzeźby XVIII wiecznej, która prezentuje wysoki poziom artystyczny i nielicznie zachowała się w tej części województwa.

Stan zachowania.

Figura zachowana w dostatecznym stanie, brakuje jednak ramion krzyża oraz uszkodzone jest jedno z putt. Detal rzeźbiarski jest spękany i wypłukany. Zachowana jest natomiast historyczna kompozycja rzeźby. Dolna część postumentu wraz z cokołem pokryte są mchem i porostami.

Postulaty dotyczące konserwacji.

Obiekt należy wpisać do rejestru zabytków i poddać kompleksowej konserwacji wraz z rekonstrukcją putta oraz ramion krzyża.

Bartosz Idryjan**20.09.2021r.**